

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

Jonstoni Historia Naturalis

Ioannis Ionstoni|| Theatrvm|| Vniversale|| De Avibvs

Jonston, Jan

Heilbrunna, MDCCLVI.

VD18 90528921

Illustration: Tab. 49. Anas domesticus. Zame Endte [...]

urn:nbn:de:gbv:45:1-11068

pris, alii ex fructu foliis conglome-
ratis simili, qui, cum opportuno
tempore decidit in subiectam a-
quam, reuiuiscit, conuertiturque
in uiuam, oriri existimant. Ifido-
rus, Alexander ab Alexandro, O-
laus Magnus, Hector Boethius, Sca-

liger, Meierus, Gesnerus et alii com-
muni famae adstipulantur. Bataui
ex propria inspectione in Gronlandia
barniclas, quae ouis incubarent
pullosque educarent, sese in-
uenisse adfirmant.

CAPV T III.

De Anate

ARTICVLVS L

De Anate in genere.

Descri-
ptio.

Anas Graecis antiquis *νῆσσα* uel
νῆττα, recentioribus *χῆνα* uel
πανίττα uel pappos, auis est apud
nos notissima. Dorsum ipsi et ro-
strum lata, pedes cartilagineis mem-
branis intersepientibus ampli, crura
breuia crassa et retro uerius dispo-
sita, ut in natatione ualentius in-
stantes aquas propellere possent.
Gulam habent amplam, linguam
pleraeque interius asperiusculis u-
trinque eminentiis dentatam et quasi
plumatam. Musculos circa corpo-
ris superficiem separatos, interiores
albidos: quod si exteriores liueant,
quod ui frigoris fieri uidetur, bo-
nam secuturam aestatem rustici apud
Heluetios coniiciunt.

Locus.

Aquis tum, ut earum frigiditate
congenitam intemperiem, quae ca-
lida est, contemperent tum, ut pa-
bulum quoque naturae suae et pa-
lato conueniens illic quaeritent,
gaudent inque iis maximam tempo-
ris partem uersantur.

Vitus.

In *cibo* herbarum aquaticarum ra-
dicibus et feminibus, uermibus et
animalium aquaticorum ouis, len-
ticula inprimis palustri, quam Cre-
scentiensis anatinam, alii pauarinam
uocant, delectantur. Sunt, qui pi-
sciculis et limo uesti nec a uene-
natis abstinere, quod Scaligero pla-
cet, uolunt.

Scalig. in
Theophr.
de caus.

Plantar.
l. 2.
Partus.

Quantum ad *generationem*, tan-
tae sunt auctori de natura rerum
salacitatis, ut plures mares solam
foeminam certatim concundo occi-
dant. Mense Martio et in sequen-

te concumbunt. *Pariunt* iuxta a-
guas et rigua, pulli exclusi statim
recondita quadam natura aquam
prosequuntur et mox, ut ouum ex-
eunt, tanta agilitate uigent, ut, e-
tiam si matrem mori uel alienari
contigerit, sine nutrice uiuant. Su-
per omnia autem est earum ouis sub-
ditis gallinae atque exclusis admi-
ratio, primo non plane agnoscentis
foetum, mox incertos incubitus fol-
licite conuocantis, postremo la-
menta circa piscinae stagna, mer-
gentibus se pullis natura duce.

Plin. H.
N. l. 10.
c. 55.

Vocem anatum auctor Philomelae
per tetrinire exprimit. Scaliger
quiritricem adpellat. Foemina
crassior est, maris acutior.

Vox.

Lente ob crurum breuitatem *ince-
dunt*, ad natandum potius apti.

Incesus.

Ingenium ipsis cum anseribus fere
commune, aquilarum quomodo de-
clinare soleant ictus, Aelianus de-
scribit. Merguntur, dum inuolant,
et sub aquis natando ex alio loco
extra aquam eminent. Cum sese a-
quis mergunt, plumas, cum pennas
rostro purgant diuque et multum
alas excutunt, uentos spondere
Theophrastus, Aelianus et Plinius
tradunt. Ventris et intestinorum
in bubus dolorem uisu natantium a-
natum leuari, easdem maiore pro-
fectu mulos et equinum genus
conspetu suo sanare Columellae et
Vegetio placet.

Theophr.
de signis
uentor.

Aelian. H.

A. l. 7. c. 7.

Plin. H.

N. l. 18.

c. 25.

Columel.

R. R. l. 6.

c. 7.

Ufus in cibis notus est. Cato
Censorinus aegrotis etiam, teste Plu-
tarcho, in Catone.

Plutarch.

in Catone.